

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI
ZWIĄZKU ROMÓW POLSKICH
Z SIEDZIBĄ W SZCZECINKU
ZA 2013 ROK

W roku 2013 stowarzyszenie zrealizowało wiele zadań i projektów. Był to rok trudny, ale odnieśliśmy wiele sukcesów i satysfakcji z wykonanej pracy i realizowanych zadań. W stowarzyszeniu stworzono dodatkowe miejsca pracy dla osób bezrobotnych, które działają na rzecz społeczności romskiej.

W roku 2013 w stowarzyszeniu było zatrudnionych 5 osób na umowę o pracę, 9 na umowę zlecenie, 119 osób skierowano na staże zawodowe.

O odbyły się liczne spotkania mające na celu integrację Romów z ludźmi spoza środowiska romskiego, z dziećmi i młodzieżą. Pracownicy stowarzyszenia uczestniczyli w licznych spotkaniach i konferencjach na szczeblu lokalnym, ogólnokrajowym jak i międzynarodowym. Pracownicy stowarzyszenia brali również czynny udział w organizowanych szkoleniach.

Pomocy Romom udzielono na wielu płaszczyznach:

- pomoc administracyjno - biurowa - polegająca na pisaniu pism, wypełnianiu dokumentów i interwencji w sprawach, w których Romowie samodzielnie nie potrafią sobie poradzić;
- pomoc materialna - polegała na przyznaniu stypendium dla młodzieży romskiej uczącej się w szkołach ponadgimnazjalnych i na wyższych uczelniach;
- pomoc prawna - udzielanie porad prawnych dla naszych beneficjentów;
- wspomaganie w zatrudnieniu,
- ochrona kultury i tradycji romskiej.

Bardzo ważnym i realizowanym przez nasze stowarzyszenie celem, jest przybliżenie kultury i tradycji romskiej ludziom spoza środowiska, a także łamanie stereotypów i ukazywanie prawdziwego wizerunku Romów. Priorytetem roku 2013, tak jak i poprzednich lat, było podnoszenie świadomości Romów w zakresie edukacji dzieci i młodzieży, co zaowocuje w przyszłości wykształceniem elity intelektualnej w środowisku romskim. W związku z powyższym Związek Romów Polskich podjął dalszą współpracę z Miejską Jednostką Obsługi Oświaty w Szczecinku. Tak jak w ubiegłych latach z dziećmi romskimi pracowały trzy asystentki romskie, 4 korepetytorów. Prowadzono świetlicę integracyjną dla dzieci romskich i polskich, w siedzibie naszego stowarzyszenia, gdzie zaadoptowano w tym celu pomieszczenie. Finanse na zadania edukacyjne pozyskiwane są z subwencji oświatowych.

W celu promowania kultury romskiej współpracujemy z Radiem Koszalin, gdzie na bieżąco nagrywane są audycje o tematyce romskiej, które noszą nazwę: „Romano Dżipen- Romskie Życie”.

Raz w tygodniu w rozgłośni regionalnej Radio Koszalin stowarzyszenie ma kilkanaście minut swojego czasu antenowego. Audycja jest prowadzona w języku romskim i polskim. Tematem audycji są sprawy dotyczące Romów, aktualne wydarzenia i nowe wiadomości. Audycja jest realizowana od lipca 2005 roku. Porusza zarówno tematy dotyczące obyczajów, kultury, jak i sprawy bieżące. Zadanie nie jest dofinansowane z zewnątrz. Przy realizacji zadania pracują wolontariusze.

ZADANIA ZREALIZOWANE PRZEZ NASZE STOWARZYSZENIE:

1. Internet oknem na świat, komputer narzędziem pracy - obsługa IT.
2. Wycieczki dla dzieci romskich „Poznajemy otaczający nas świat”.
3. Projekt „Romskie dzieci w przedszkolu”.
4. Wydawanie gazety romskiej „Romano Atmo - Cygańska Dusza”.
5. Utrwalenie pamięci o dziejach Romów w Polsce - działalność romskiego Instytutu.
6. Program stypendialny dla studentów romskich.
7. Stypendia dla młodzieży romskiej - „Edukacja - krok do lepszej przyszłości”.
8. Zakup podręczników i wyprawek szkolnych.

9. Publikacja książki edukacyjnej dla dzieci romskich w wieku przedszkolnym pt. „Akademia przedszkolaka czyli łamigłówki romskiej główki”.
10. Adaptacja strychu na działalność kulturalno-edukacyjną
11. Projekt realizowany w ramach POKL „Rynek pracy otwarty dla Romów”.
12. Projekt realizowany w ramach POKL „Staże zawodowe dla Romów”.
13. Projekt realizowany w ramach POKL „Cooltura równych szans”

Zleceniodawca: Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji Realizacja zadań PROGRAMU NA RZECZ SPOŁECZNOŚCI ROMSKIEJ W POLSCE W 2013 ROKU.

1. „Internet oknem na świat, komputer narzędziem pracy - obsługa IT”.

Zadanie polegało na sprawnym działaniu systemu informatycznego w siedzibie stowarzyszenia, tj. sieci biurowej i zestawów komputerowych, stałej pomocy informatycznej w zakresie użytkowania zestawów komputerowych przez pracowników stowarzyszenia, oraz optymalne działanie strony internetowej.

Za pośrednictwem naszej strony internetowej priorytetem było dotarcie do osób na całym świecie. W dzisiejszych czasach strona internetowa jest najszybszym i najskuteczniejszym nośnikiem informacji i komunikacji. Posiadanie strony internetowej jest niezbędnym i tanim narzędziem do efektywnej pracy jak i współpracy.

Szerzenie wiedzy o społeczności romskiej poprzez tworzenie systemów informacyjnych w Internecie traktujemy jako zadanie wieloletnie.

2. Wycieczki dla dzieci romskich.

Projekt był realizowany od 01.05.2013 do 31.12.2013. Grupa docelowa to 31 dzieci romskich i polskich z otoczenia romskiego ze Szczecinka, które uczęszczają do szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych.

Wszystkie sprawy związane z projektem były przygotowywane w siedzibie Związku Romów Polskich w Szczecinku, natomiast sam projekt był realizowany w poszczególnych miastach. Wybraliśmy najciekawsze miejsca.

Zorganizowano wycieczkę do Rogowa, Gdyni, Gdańska i Sopotu. W Rogowie dzieci zwiedziły Park Dinosaurów oraz integrowały się podczas zabawy na dmuchanej zjeżdżalni. Gdynia była kolejnym miejscem, gdzie dzieci podziwiały Akwarium Gdyńskie, a zamiast okrętu „Błyskawica” dzieci wybrały Gdyńskie Muzeum Motoryzacji. Na kolejną wycieczkę pojechaliliśmy do Gdańska, gdzie dzieci oraz opiekunowie mogli zwiedzić Centrum Edukacji Archeologicznej „Błękitny Lew” oraz po drodze Grodzisko w Sopocie. Niestety zabrakło nam czasu na zwiedzenie Mola Sopotkiego.

3. Romskie dzieci w przedszkolu.

Projekt był realizowany od 01.01.2013 do 31.12.2013. W projekcie uczestniczyło 8 dzieci. W tym czasie zostały podjęte prace przygotowawcze oraz rozliczenie zadania. Wszystkie sprawy związane z projektem były przygotowywane w siedzibie Związku Romów Polskich w Szczecinku, natomiast sam projekt był realizowany w mieście Szczecinek. Dzieci w wieku od 3-6 lat uczęszczały do różnych przedszkoli w Szczecinku. Z przedszkola skorzystały wszystkie chętne dzieci ze Szczecinka. Rodzice sami opłacali pobyt dziecka w przedszkolu następnie na podstawie rachunku i oświadczenia zwracano rodzicom pieniądze. W trzech przypadkach płacono bezpośrednio na konta przedszkoli. Księgowa rozliczyła zadanie, a sekretarz stowarzyszenia, w ramach wolontariatu zajmował się stroną merytoryczną zadania.

4. Publikacja książki edukacyjnej dla dzieci romskich w wieku przedszkolnym pt. „Akademia przedszkolaka czyli łamigłówki romskiej główki”.

Na realizację zadania złożył się szereg działań niezbędnych do powstania książki. Obejmowały one:

- przygotowanie i zweryfikowanie treści merytorycznej,
- przygotowanie ilustracji,
- opracowanie graficzne materiału - obróbka komputerowa tekstu i ilustracji, skład komputerowy książki,

- wydruk książki,
- dystrybucję.

Książka napisana została w języku polsko – romskim. Dzięki temu dzieci, które na co dzień posługują się językiem romskim, mogą w łatwy sposób kojarzyć i zapamiętywać zwroty w języku polskim.

Realizacja zadania, a zatem opracowanie i skład, odbywało się w siedzibie Związku Romów Polskich w Szczecinku, który był jednocześnie wydawcą książki. Przy realizacji projektu zatrudnione były cztery osoby.

Ogólna charakterystyka książki:

- nakład: 2000 sztuk, 54 stron, format A4, kolorowe ilustracje, środek – papier zeszytowy, okładka półtwarda, technika druku offsetowa.

5. Zakup podręczników i wyprawek szkolnych.

Na wstępie realizacji projektu koordynator projektu sporządził listę dzieci, które miały otrzymać wyprawki. Wyprawki otrzymali wszyscy zainteresowani, którzy są objęci pomocą przez nasze stowarzyszenie czyli 25 dzieci. Po zakończeniu roku szkolnego dzieci otrzymały spis podręczników do klasy następnej, do której będą uczęszczać. Na podstawie tych spisów rodzice zakupywali podręczniki, a następnie stowarzyszenie na podstawie faktur i rachunków oraz podpisanego oświadczenia przez rodziców dokonywało zwrotu środków. W przypadku, kiedy rodziców nie było stać na zakup podręczników nasze stowarzyszenie uiszczало należne kwoty z rachunków bądź faktur dla sprzedawcy, następnie rodzice odbierali zakupione podręczniki i wyprawki. Opłacono zakup podręczników szkolnych, niezbędnych słowników, map oraz wyprawki szkolne (zeszyty, długopisy, plecaki, mazaki, bloki itp.).

Zleceniodawca:

- Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji - zadania mające na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowanie rozwoju języka regionalnego.

- Powiat Szczecinecki

Dofinansowanie:

- Zwiększona Subwencja Oświatowa

- Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w Warszawie

6. Wydanie gazety romskiej „Romano - Atmo”

Wydawanie gazety daje nam możliwość przybliżania kultury romskiej, także osobom spoza środowiska. Dzięki temu, że nasza gazeta figuruje w zbiorach wszystkich ważniejszych bibliotek w Polsce, mamy możliwość propagowania kultury romskiej nie tylko wśród zainteresowanych tematyką romską, ale także wśród innych ludzi. Mamy przez to większą szansę i możliwość na przekazanie całej prawdy o Romach, a co za tym idzie, na wzbudzenie w ludziach zrozumienia dla tej charakterystycznej społeczności. Polacy przez nieznaną kulturę romskiej wyciągają bardzo często błędne wnioski na temat Romów, swoje poglądy opierają na stereotypach. Poprzez naszą gazetę wyjaśniamy i przybliżamy ludziom specyfikę tej kultury, tradycję i mentalność tego narodu. Uświadamiamy Polakom, że Romowie to tacy sami ludzie jak reszta społeczeństwa.

W roku 2013 wydaliśmy:

- 6 dwumiesięczników, każdy w nakładzie 500 sztuk, format A4
- numery 1-5 po 36 stron, numer 6 – 40 stron + kalendarz na 2013r.
- papier kreda, gramatura 130 gram,
- okładka 150 gram,
- technika druku offsetowa.

Gazeta jest dostępna dla wszystkich zainteresowanych. Egzemplarze są wysyłane do stowarzyszeń romskich i nie romskich, bibliotek, uniwersytetów, wszelkiego rodzaju instytucji. Ponadto na konferencjach, zjazdach, szkoleniach również rozdajemy uczestnikom naszą gazetę. Każdy numer naszego czasopisma znajduje się również na naszych stronach internetowych.

Zleceniodawca: Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji - zadania mające na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowanie rozwoju języka regionalnego.

7. „Działalność Instytutu Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu”

W 2013 roku działalność Instytutu była bardzo owocna. Zwiększył się zasób naszej biblioteki o pozycje polskojęzyczne o tematyce romskiej (**16 egz.**). Do archiwum naszego Instytutu pozyskaliśmy: dokumenty, skany i zdjęcia w sprawie zbrodni, dokonanej na Romach w różnych miejscowościach. 19.06.2013 r. w siedzibie Związku Romów Polskich w Szczecinku odbyło się posiedzenie Rady Naukowej Instytutu. Wzięło w nim udział 12 osób.

Pracownicy Instytutu brali czynny udział w prelekcjach, spotkaniach, konferencjach. Zostały opublikowane i wydane dwa opracowania naukowe. Wiele osób skorzystało z naszej biblioteki i archiwum. Działalność Instytutu pozwala na zachowanie tradycji, kultury i tożsamości Romów.

Zleceńodawca: Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji - zadania mające na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowanie rozwoju języka regionalnego.

8. „Program stypendialny dla studentów romskich”.

Realizacja zadania była kontynuacją realizowanego przez nas od 2004 roku projektu. Zadanie realizowane w 2013 roku trzeba podzielić na trzy etapy. Pierwszy etap był realizowany w terminie od stycznia do czerwca 2012 roku, drugi etap - przerwa wakacyjna - która dla nas jako realizatorów była okresem realizacji zadania i trzeci etap - od października do grudnia 2013 roku.

Stypendium dostały osoby zamieszkujące na terenie Polski. Wiek i płeć w żadnym stopniu nie zaważyły na wyborze kandydatów. W zdecydowanej większości kandydaci pochodzą z biednych rodzin utrzymujących się z zasiłków MOPS. Pieniądze są wpłacane na konto studenta.

Dzięki temu zadaniu:

- zwiększyliśmy odsetek osób pochodzenia romskiego na uczelniach wyższych,
- pośrednio ułatwiliśmy dostęp do rynku pracy dla wykształconych Romów,
- obalamy stereotyp „niewykształconego Cygana”.

Podsumowując rok 2013 łączna ilość osób, która otrzymała stypendium wynosi 72.

Realizowany program stypendialny mobilizuje osoby do kontynuowania rozpoczętych studiów, osiągnięcia lepszych wyników. Uważamy, że osoby młode, które podjęły się podnoszenia swojego wykształcenia zasługują na to, aby ich poczynania zostały docenione właśnie opłaceniem edukacji.

9. Stypendia dla młodzieży romskiej - „Edukacja- krok do lepszej przyszłości”

Realizacja zadania polegała na przyznaniu stypendium motywacyjnego dla uczniów pochodzenia romskiego, obywatelom Polski, szkół ponadgimnazjalnych, dziennych – liceów, techników, szkół zawodowych szkół publicznych lub niepublicznych z uprawnieniami szkół publicznych.

Możliwość ubiegania się o stypendium miała młodzież, która posługuje się językiem romskim i kultywuje tradycję romską, zamieszkała na terenie całej Polski, ponadto systematycznie uczęszczająca do szkół, ponieważ frekwencja również była brana pod uwagę przez komisję stypendialną.

Stypendium otrzymało 70 osób. Osiągnięte rezultaty to: większy procentowy udział młodzieży ze środowiska romskiego, która podejmuje dalszą naukę, zmiana postawy biernej w czynną, zrozumienie przez Romów faktu, że nauka jest niezbędna do uzyskania niezależności i poprawy warunków społeczno-ekonomicznych w przyszłości.

10. Adaptacja strychu na działalność kulturalno-edukacyjną

W roku 2013 dokonano adaptacji strychu na działalność kulturalno-edukacyjną. W związku z tym powiększyła się powierzchnia biurowa stowarzyszenia, stworzone zostały lepsze warunki pracy dla naszych pracowników oraz pozyskano dodatkowe miejsce do odbywania spotkań dla naszych członków oraz sympatyków stowarzyszenia.

W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet

Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna

Działanie : 1.3. Ogólnopolskie programy integracji i aktywizacji zawodowej

Poddziałanie : 1.3.1. Projekty na rzecz społeczności romskiej.

Realizacja Poddziałania 1.3.1 jest finansowana ze środków EFS

11. „Rynek pracy otwarty dla Romów”

12. „Staże zawodowe dla Romów”

13. „Cooltura równych szans”

Celem głównym projektów jest wzrost doświadczenia zawodowego bezrobotnych Romów (kobiet i mężczyzn) oraz osób z ich otoczenia, wyłączonej z rynku pracy i zamieszkałych na terenie Polski oraz nabycie poprzez odbywanie staży przez wyżej wymienione osoby umiejętności praktycznych do podjęcia pracy bez konieczności nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. W ramach projektu dla naszych beneficjentów opłacane są badania lekarskie, ubezpieczenie, zwracane są koszty dojazdu do miejsca odbywania stażu oraz koszty związane z pobytem dzieci w placówkach przedszkolnych. W projekcie mogą uczestniczyć osoby niepełnosprawne. W wyniku realizacji projektów zmienia się wizerunek Roma jako pełnoprawnego obywatela, który również pracuje i szkoli się zawodowo. Każdy nasz projekt ma na celu walkę ze stereotypami, które są bardzo szkodliwe dla społeczeństwa.

Nasze biuro w ramach realizacji projektów zostało wzbogacone w nowy sprzęt. Nasza placówka prężnie się rozwija i z roku na rok realizujemy więcej projektów, na które pozyskujemy znaczne środki.

Działalność Zarządu ZRP jest również owocna. Przedstawiciele kierownictwa Związku odbywają liczne spotkania z władzami na szczeblu rządowym, samorządowym oraz z urzędnikami różnego szczebla. Ponadto prezes ZRP uczestniczył w licznych konferencjach i spotkaniach. Pracownicy korzystają z dostępnych bezpłatnych kursów i szkoleń. Nasza kadra jest wykształcona i merytorycznie przygotowana do realizacji wszelkich zadań i projektów.

W roku 2013 przeprowadzono kontrolę z ramienia Wojewody Zachodniopomorskiego z programów finansowanych przez MAiC oraz Władze Wdrażającą Programy Europejskie z projektów finansowanych ze środków UE w ramach POK „Projekty na rzecz społeczności romskiej”. Wynik kontroli był pozytywny.

Wszystkie zadania zostały rozliczone zgodnie z zasadą rachunkowości obowiązująca w tego typu organizacjach pozarządowych.